

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 10756/2558

นางสาวมณฑนาหรือกุลนิษฐ์หรืออัยรินทร์ ชื่นเกษม หรืออัยรินทร์ อีรหิรัญสถิตกุลโจทก์ นางกฤษณา เหล่าพวง ศักดิ์จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 1629, ป.พ.พ. มาตรา 1599, ป.วิ.พ. มาตรา 84, ป.อ. มาตรา 354, ป.วิ.พ. มาตรา 278

ย่อ / หลักกฎหมาย

โจทก์ยื่นคำร้องขอยึดที่ดินแปลงพิพาทอ้างว่าเป็นทรัพย์สินมรดกของ ท. ที่ตกทอดแก่ ธ. จำเลยและ ศ. จำเลยยื่นคำคัดค้านเพียงว่าจำเลยไม่มีชื่อถือกรรมสิทธิ์ ไม่ได้เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ โจทก์ไม่มีอำนาจยึดที่ดินพิพาท จำเลยไม่ได้ปฏิเสธว่าทรัพย์สินพิพาทไม่ใช่ทรัพย์สินมรดกของ ท. จึงต้องฟังข้อเท็จจริงว่า จำเลยเป็นทายาทโดยธรรมของ ท. ตาม ป.พ.พ. มาตรา 1629 (1) มีสิทธิได้รับมรดกที่ดินพิพาท ตาม ป.พ.พ. มาตรา 1599 วรรคหนึ่ง ธ. เป็นผู้จัดการมรดกของ ท. มีสิทธิและหน้าที่ที่จะต้องทำการอันจำเป็นเพื่อแบ่งปันทรัพย์สินมรดกของ ท. แก่ทายาทตามมาตรา 1719 และต้องรับผิดชอบทายาทตามมาตรา 1720 แม้ที่ดินพิพาท ธ. ในฐานะผู้จัดการมรดกของ ท. จะจดทะเบียนเปลี่ยนชื่อเป็นของ ธ. เจ้าพนักงานบังคับคดีก็มีสิทธิยึดมาบังคับชำระหนี้แก่โจทก์ได้

คำพิพากษา

คดีสืบเนื่องจากศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยชำระเงิน 320,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 15 ต่อปี นับแต่วันฟ้อง (ฟ้องวันที่ 18 สิงหาคม 2552) ย้อนหลังไป 5 ปี และนับแต่วันฟ้องไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ จำเลยไม่ปฏิบัติตามคำพิพากษา โจทก์ยื่นคำร้องขอให้ศาลไต่สวนและมีคำสั่งให้เจ้าพนักงานบังคับคดียึดที่ดินแปลงดังกล่าวเพื่อขายทอดตลาดนำเงินมาชำระหนี้แก่โจทก์ จำเลยยื่นคำคัดค้านว่า โจทก์ไม่มีอำนาจยึดที่ดินแปลงดังกล่าว เนื่องจากไม่มีชื่อจำเลยถือกรรมสิทธิ์ที่ดิน ขอให้ยกคำร้อง ศาลชั้นต้นไต่สวนแล้วมีคำสั่งให้เจ้าพนักงานบังคับคดียึดที่ดินโฉนดเลขที่ 151 ตำบลในคลองบางปลากด อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ ออกขายทอดตลาดนำเงินมาชำระหนี้แก่โจทก์ จำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 1 พิพากษากลับให้ยกคำร้อง ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสองศาลให้เป็นพับ โจทก์ฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์มีว่า โจทก์มีสิทธิขอให้ยึดที่ดินโฉนดเลขที่ 151 ดังกล่าวเพื่อบังคับคดีหรือไม่ เห็นว่า โจทก์ยื่นคำร้องขอยึดที่ดินแปลงพิพาทอ้างว่าเป็นทรัพย์สินมรดกของนางทองเจ็ดยัดที่ตกทอดแก่นายธวัชชัย จำเลยและนางสาวศิริพร จำเลยยื่นคำคัดค้านเพียงว่าจำเลยไม่มีชื่อถือกรรมสิทธิ์ ไม่ได้เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ โจทก์ไม่มีอำนาจยึดที่ดินแปลงพิพาท จำเลยไม่ได้ปฏิเสธว่าทรัพย์สินพิพาทไม่ใช่ทรัพย์สินมรดกของนางทองเจ็ดยัดที่ตกทอดได้แก่จำเลยและบุตรอีก 2 คน ของนางทองเจ็ดยัด ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 84 (3) จึงต้องฟังข้อเท็จจริงว่า จำเลยเป็นทายาทโดยธรรมของนางทองเจ็ดยัดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1629 (1) มีสิทธิได้รับมรดกที่ดินโฉนดพิพาท ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1599 วรรคหนึ่ง มาตรา 1600 และตามมาตรา 1745 บัญญัติว่า "ถ้ามีทายาทหลายคน ทายาทเหล่านั้นมีสิทธิและหน้าที่เกี่ยวกับทรัพย์สินมรดกร่วมกันจนกว่าจะได้แบ่งมรดกกันเสร็จแล้วและให้ใช้มาตรา 1356 ถึงมาตรา 1366 แห่งประมวลกฎหมายนี้บังคับเพียงเท่าที่ไม่ขัดกับบทบัญญัติแห่งบรรพนี้" มาตรา

1746 บัญญัติว่า "ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย หรือข้อความในพินัยกรรมถ้าหากมิให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่า ผู้เป็นทายาทด้วยกันมีส่วนเท่ากันในกองมรดกที่ยังไม่ได้แบ่ง" ในเบื้องต้นต้องฟังข้อเท็จจริงว่าที่ดินพิพาทยังไม่ได้แบ่งแก่ทายาทของนางทองเจ็ดยอด เจือสมคำร้องของนายธวัชชัยที่ยื่นคำร้องขอเป็นผู้จัดการมรดกของนางทองเจ็ดยอด ที่ระบุว่า ทายาทของนางทองเจ็ดยอดมี 3 คน รวมทั้งจำเลย เมื่อนายธวัชชัยได้รับแต่งตั้งเป็นผู้จัดการมรดกของนางทองเจ็ดยอด นายธวัชชัยมีสิทธิและหน้าที่ที่จะต้องทำการอันจำเป็นเพื่อแบ่งปันทรัพย์มรดกของนางทองเจ็ดยอดแก่ทายาทตามมาตรา 1719 และต้องรับผิดชอบทายาทตามมาตรา 1720 ในลักษณะตัวแทน ทั้งไม่มีอำนาจทำนิติกรรมซึ่งตนมีส่วนได้เสีย เป็นปฏิปักษ์ต่อกองมรดกซึ่งผลอาจจะเป็นโมฆะตามมาตรา 1722 และหากฝ่าฝืนอาจมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 354 ในเบื้องต้นจึงต้องฟังว่า จำเลยมีสิทธิได้รับมรดกที่ดินพิพาท 1 ใน 3 ส่วน เมื่อคดีนี้ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยชำระหนี้ให้โจทก์ โจทก์โดยเจ้าพนักงานบังคับคดีจึงมีอำนาจที่จะยึดทรัพย์ที่โจทก์อ้างว่า จำเลยมีสิทธิได้รับจากที่ดินพิพาทซึ่งเป็นทรัพย์มรดกของนางทองเจ็ดยอด เพื่อบังคับชำระหนี้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 278 วรรคหนึ่ง แม้ที่ดินพิพาทนายธวัชชัยในฐานะผู้จัดการมรดกของนางทองเจ็ดยอดจะจดทะเบียนเปลี่ยนชื่อเป็นของนายธวัชชัย เจ้าพนักงานบังคับคดีก็มีสิทธิยึดทรัพย์พิพาทมาบังคับคดีชำระหนี้แก่โจทก์ได้ ส่วนทายาทอื่นของนางทองเจ็ดยอดจะคัดค้านอย่างไรก็ต้องมาดำเนินการภายหลังที่เจ้าพนักงานบังคับคดียึดทรัพย์พิพาทเพื่อบังคับขายทอดตลาดแล้ว ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 1 พิพากษามานั้น ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย ฎีกาของโจทก์ฟังขึ้น พิพากษากลับ ให้บังคับคดีไปตามคำพิพากษาของศาลชั้นต้น ให้จำเลยใช้ค่าทนายความทั้งสามศาลแทนโจทก์ 5,000 บาท

องค์คณะ

ปกรณ์ วงศาโรจน์ · นพพร โพธิ์รังสียากร · ปกรณ์ สุวรรณพรหมา

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/10756/2558>